

ภาวะผู้นำของผู้บริหารที่ส่งผลต่อการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา
สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุพรรณบุรี เขต 3

ดวงแข สุขประเสริฐ และ ปิยะนาถ บุญมีพิพิธ

คณะศึกษาศาสตร์และศิลปศาสตร์ สถาบันเทคโนโลยีแห่งสุวรรณภูมิ

LEADERSHIP OF ADMINISTRATORS EFFECTING THE INTERNAL QUALITY
ASSURANCE IN SCHOOLS UNDER THE OFFICE OF SUPHANBURI PRIMARY
EDUCATIONAL SERVICE AREA 3

Duangkhae Sookprasert and Piyanart Boonmepipit

School of Education and Liberal Arts, Suvarnabhumi Institute of Technology, Thailand

E-mail address: Krukhae0706@hotmail.com

วันที่รับบทความ (Received) 23 กรกฎาคม 2563

วันที่ได้รับบทความฉบับแก้ไข (Revised) 27 สิงหาคม 2563

วันที่ตอบรับบทความ (Accepted) 12 มิถุนายน 2563

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษา 1) ภาวะผู้นำของผู้บริหาร 2) การประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา และ 3) ภาวะผู้นำของผู้บริหารที่ส่งผลต่อการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุพรรณบุรี เขต 3 กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ โรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุพรรณบุรี เขต 3 จำนวน 86 โรงเรียน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเป็นแบบสอบถามชนิดตรวจสอบรายการ ตามมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับของลิเคิร์ท ได้ค่าความเชื่อมั่นทั้งฉบับ เท่ากับ 0.90 สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์อย่างง่ายของเพียร์สัน และการวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณแบบหลายขั้นตอน

ผลการวิจัยพบว่า

1. ภาวะผู้นำของผู้บริหาร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุพรรณบุรี เขต 3 ในภาพรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก
2. การประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุพรรณบุรี เขต 3 ในภาพรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก
3. ภาวะผู้นำของผู้บริหารที่ส่งผลต่อการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุพรรณบุรี เขต 3 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .001 และตัวแปรที่ได้รับเลือกเข้าสมการ ได้แก่ ด้านหลักในการทำงาน ด้านการมองการณ์ไกล และด้านความยั่งยืน โดยมีประสิทธิภาพในการทำนาย ร้อยละ 83.00

คำสำคัญ: ภาวะผู้นำของผู้บริหาร การประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาสุพรรณบุรี เขต 3

Abstract

The purposes of this research were to study 1) leadership of administrators 2) Internal quality assurance in schools 3) leadership of administrators affecting the internal quality assurance in schools under the office of Suphanburi primary educational service area 3. The samples were 86 schools by simple random sampling under the office of Suphanburi primary educational service area 3. The research instruments were Likert's three sets in 5 rating scale of questionnaires. The questionnaire has a reliability of 0.90. The statistics used for analysis were frequencies, percentage, mean, standard deviation, stepwise multiple regression analysis.

The research results revealed that:

1. The leadership of school administrators under the office of Suphanburi primary educational service area 3 were overall and each level at a high level.
2. The internal quality assurance in schools under the office of Suphanburi primary educational service area 3 were overall at a high level.
3. The leadership of administrators affecting to the internal quality assurance in schools under the office of Suphanburi primary educational service area 3 were positive correlation significant. The 3 variables predict the internal quality assurance in schools under the office of Suphanburi primary educational service area 3 were that: platform, perspective and persisting and predictive efficiency at 83.00 percentile.

Keywords: Leadership of administrators, The internal quality assurance in schools, The Office Of Suphanburi Primary Educational Service Area 3

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

การศึกษาไทยในยุคปัจจุบันมีการเปลี่ยนแปลงท่ามกลางกระแสแห่งความเป็นโลกาภิวัตน์ (Globalization) ซึ่งอยู่ภายใต้เงื่อนไขการปรับเปลี่ยนและการแข่งขัน เพื่อสร้างข้อได้เปรียบในการดำเนินการที่รวดเร็วและหลากหลายนั้น ได้ส่งผลกระทบต่อวงการวิชาชีพทางการศึกษา ซึ่งเป็นผลสืบเนื่องมาจากการปรับเปลี่ยนบริบท และโครงสร้างการบริหารการศึกษา ภายใต้สาระแห่งบทบัญญัติของกฎหมายการศึกษา เป็นการจัดโครงสร้างการบริหาร โดยยึดหลักของการมีเอกภาพเชิงนโยบายหลากหลายใน

การปฏิบัติ (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ, 2553 : 3) จากสังคมที่เปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็ว เนื่องจากการใช้เทคโนโลยีเพื่อเชื่อมโยงกับข้อมูลต่าง ๆ ของทุกภูมิภาคของโลกเข้าด้วยกัน พลังขับเคลื่อนเทคโนโลยียุคดิจิทัลส่งผลทำให้เกิดการเปลี่ยนแปลงทางการศึกษาตามไปด้วยอย่างหลีกเลี่ยงไม่ได้ จึงเป็นเรื่องท้าทายสำหรับผู้บริหารในฐานะผู้นำองค์กร และเป็นบุคคลสำคัญในการดำเนินการต่าง ๆ ของสถานศึกษา เป็นผู้มีอำนาจในการตัดสินใจ วางแผน อำนาจการ และมอบหมายงานในกำกับให้เป็นไปตามวัตถุประสงค์ที่กำหนด จำเป็นต้องปฏิรูปตนเอง และการเปลี่ยนแปลงองค์กรครั้งใหญ่ เพื่อนำไปสู่ความสำเร็จตามเป้าหมายที่ต้องการ ผู้บริหารต้องอาศัยภาวะผู้นำมาช่วยเสริมสร้างให้เกิดแรงบันดาลใจ เพื่อกระตุ้นให้ผู้ร่วมงานหรือผู้ใต้บังคับบัญชาเกิดความร่วมมือในการดำเนินงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ ดังนั้นภาวะผู้นำจึงเป็นปัจจัยสำคัญที่สุดของผู้บริหารสถานศึกษาที่มีต่อพฤติกรรมของบุคคล ซึ่งส่งผลต่อความสำเร็จในการดำเนินงานของสถานศึกษา ด้วยภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษาเป็นกระบวนการเข้าไปมีอิทธิพลเหนือการทำงานของกลุ่มภายใต้สถานการณ์และช่วงเวลาที่เหมาะสม เพื่อกระตุ้นให้ผู้ร่วมงานใช้ความพยายามในการทำงานให้สำเร็จตามจุดมุ่งหมายของสถานศึกษา จะเห็นได้ว่าผู้บริหารที่มีภาวะผู้นำย่อมนำพาสถานศึกษาก้าวไปสู่ความสำเร็จตามเป้าหมายที่วางไว้อย่างแน่นอน (วิโรจน์ สารรัตนะ, 2556 : 70)

การจัดการศึกษาต้องเป็นไปเพื่อพัฒนาคนไทยให้เป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ ทั้งร่างกาย จิตใจ สติปัญญา ความรู้ และคุณธรรม มีจริยธรรมและวัฒนธรรมในการดำรงชีวิต สามารถอยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุข (ศุภิกา จักคาม, 2555 : 1) โดยจัดกระบวนการเรียนรู้ที่มุ่งปลูกฝังจิตสำนึกที่ถูกต้อง มีความภาคภูมิใจในความเป็นไทย รู้จักรักษาผลประโยชน์ส่วนรวมและของประเทศชาติ รวมทั้งส่งเสริมศาสนา ศิลปะ วัฒนธรรมของชาติ การกีฬา ภูมิปัญญาท้องถิ่น ภูมิปัญญาไทย และความรู้อันเป็นสากล ตลอดจนอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม มีความสามารถในการประกอบอาชีพ รู้จักพึ่งตนเอง มีความริเริ่มสร้างสรรค์ ใฝ่รู้และเรียนรู้ด้วยตนเองอย่างต่อเนื่อง เป็นความมุ่งหมายของการจัดการศึกษาตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 4) พ.ศ. 2562 และได้กำหนดหลักการของการจัดการศึกษาที่ต้องมุ่งเน้นคุณภาพ และมาตรฐานโดยกำหนดรายละเอียดไว้ในหมวด 6 มาตรฐานและการประกันคุณภาพการศึกษา โดยให้หน่วยงานต้นสังกัดและสถานศึกษาจัดให้มีการประกันคุณภาพภายในโรงเรียนให้เป็นส่วนหนึ่งของกระบวนการบริหารการศึกษาที่ต้องดำเนินการอย่างต่อเนื่องและจัดทำรายงานเสนอต่อหน่วยงานต้นสังกัด หน่วยงานที่เกี่ยวข้องและเปิดเผยต่อสาธารณชนเป็นประจำทุกปี เพื่อนำไปสู่การพัฒนาคุณภาพและมาตรฐานการศึกษา และพร้อมรับการประเมินคุณภาพภายนอกจากสำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา (สมศ.) ซึ่งเป็นองค์กรมหาชน เพื่อให้มีการตรวจสอบคุณภาพของสถานศึกษาโดยสถานศึกษาทุกแห่งจะต้องได้รับการประเมินอย่างน้อย 1 ครั้งในทุกระยะ 5 ปี อีกทั้งต้องเป็นไปตามระบบหลักเกณฑ์และวิธีการที่กระทรวงศึกษาธิการเป็นผู้กำหนดด้วย

การประกันคุณภาพการศึกษาจึงเป็นกลไกสำคัญประการหนึ่งที่สามารถขับเคลื่อนการพัฒนาคุณภาพการศึกษาให้ดำเนินไปอย่างต่อเนื่อง ปฏิบัติงานได้อย่างเป็นระบบ มีคุณภาพตามมาตรฐาน ผู้ที่สำเร็จการศึกษามีคุณภาพตามที่มุ่งหวัง ผู้ปกครอง ชุมชน และองค์กร/สถานประกอบการ ที่รับช่วงผู้สำเร็จการศึกษาเข้าศึกษา

ต่อหรือรับเข้าทำงาน มีความมั่นใจว่าการจัดการศึกษาของสถานศึกษาแต่ละแห่งมีคุณภาพได้มาตรฐาน แม้จะไม่เท่ากันแต่ก็แตกต่างกันให้น้อยที่สุด นักเรียน ที่สำเร็จการศึกษาจากสถานศึกษาทุกแห่งมีความรู้ความสามารถ มีทักษะ และมีคุณลักษณะที่พึงประสงค์ตามที่หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน และหลักสูตรกำหนดไว้ (สำนักทดสอบทางการศึกษา, 2561 : 2) ดังนั้น ผู้เรียนจึงเป็นบุคคลสำคัญที่สุด สถานศึกษา ผู้บริหาร ครู และบุคลากรสนับสนุนทุกคนในสถานศึกษา ต้องคำนึงถึงตลอดเวลาไม่ว่าจะคิดทำกิจกรรมใดหรือโครงการใดก็ตาม ผู้เรียนจะต้องได้รับผลหรือประโยชน์ที่เกิดขึ้นทั้งโดยตรงและโดยอ้อม นอกจากนี้ในการจัดการศึกษาจำเป็นต้องอาศัยการมีส่วนร่วมของบุคคลทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้อง เพื่อให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้อย่างมีคุณภาพตามที่คาดหวัง กระบวนการประกันคุณภาพการศึกษาจึงเป็นเครื่องมือที่มีความสำคัญอย่างยิ่งในการจัดการศึกษาในปัจจุบัน และต้องดำเนินการอย่างต่อเนื่อง ในการพัฒนาระบบการประกันคุณภาพภายในโรงเรียนให้เข้มแข็งมีประสิทธิภาพ และดำเนินการอย่างยั่งยืน โดยผู้เกี่ยวข้องทุกฝ่ายในสถานศึกษาต้องมีการทำงานที่มุ่งประโยชน์ที่จะเกิดแก่ผู้เรียนเป็นสำคัญโดยมีความตระหนัก รับรู้ และเห็นคุณค่าของการทำงาน เป็นระบบ ผู้เรียนมีคุณภาพตามมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา มีการกำหนดเป้าหมายและดำเนินกิจกรรม/โครงการที่ใช้ผลการประเมินตนเอง ผลการประเมินคุณภาพจากองค์กรภายนอก หรือผลการวิจัยที่สถานศึกษาจัดทำขึ้น เพื่อแก้ปัญหาหรือพัฒนาผู้เรียนของสถานศึกษาเอง ตลอดจนใช้ผลการวิจัยอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้องเป็นฐานในการกำหนดเป้าหมายคุณภาพผู้เรียน การติดตามตรวจสอบ และปรับปรุงงานเป็นระยะจะช่วยให้งานบรรลุผลได้อย่างดีและมีประสิทธิภาพ ผลที่เกิดขึ้นกับผู้เรียนก็จะเป็นที่พึงพอใจกับผู้ปกครอง ชุมชน และองค์กรหรือสถานประกอบการที่รับช่วงต่อจากสถานศึกษาด้วยการดำเนินงานที่ทุกคนมีจิตสำนึกและความรับผิดชอบร่วมกันเช่นนี้ ระบบการประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษาจะเป็นส่วนหนึ่งของการบริหารการศึกษาอย่างแท้จริง และมีการพัฒนาอย่างต่อเนื่องจนเป็นวิถีชีวิตในการทำงานของทุกคนเป็นวัฒนธรรมขององค์กรที่ยึดคุณภาพผู้เรียนฝังแน่นอยู่ในจิตใจตลอดเวลา (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน, 2553 : 2-3)

แม้ว่าผู้บริหารสถานศึกษาจะเป็นกุญแจสำคัญในการไขไปสู่ความมีประสิทธิภาพของการจัดการศึกษา แต่ผู้บริหารไม่อาจทำงานทุกอย่างได้อย่างสัมฤทธิ์ผลได้ลำพังเพียงคนเดียว จำเป็นต้องอาศัยกระบวนการ และผู้ร่วมงานในสถานศึกษาประกอบ ผู้บริหารสถานศึกษาจึงต้องมีทักษะในการโน้มน้าวจิตใจ กระตุ้นจูงใจให้ร่วมงานทุกคนร่วมมือร่วมใจกันปฏิบัติภารกิจที่รับผิดชอบให้สำเร็จลุล่วงไปด้วยดีเสมอ กระบวนการที่ผู้บริหารสถานศึกษาสามารถใช้อิทธิพลให้บุคคลหรือกลุ่มบุคคลปฏิบัติงานได้สำเร็จตามเป้าหมายภายใต้สถานการณ์ที่กำหนดไว้ เรียกว่า ภาวะผู้นำ (leadership) ดังนั้นภาวะผู้นำจึงเป็นปัจจัยหนึ่งที่มีความสำคัญยิ่งในการบริหารงานในสถานศึกษา (ธวัชชัย สาครสิทธิศักดิ์, 2555 : 14 - 23) ผู้วิจัยจึงสนใจที่จะศึกษาภาวะผู้นำของผู้บริหารที่ส่งผลต่อการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุพรรณบุรี เขต 3 ตามแนวคิดภาวะผู้นำของ เซอร์จิโอวานนี (Sergiovanni) 10 ประการ คือ 1) ความจำเป็นพื้นฐาน (Prerequisites) 2) การมองการณ์ไกล (perspective) 3) มีหลักการ (principles) 4) หลักในการทำงาน (platform) 5) หลักการปกครอง (politics) 6) ความมุ่งประสงค์ (purposing) 7) การวางแผน (planning) 8) ความยืนหยัด (persisting) 9) การบริหารคน (peopling) และ 10) ความรักองค์กร

(patriotism) เนื่องจากภาวะผู้นำของผู้บริหารเป็นหัวใจหลักในการบริหารสถานศึกษา เพราะงานทุกงานในโรงเรียน จะดำเนินไปได้อย่างมีประสิทธิภาพและประสบความสำเร็จเพียงใดนั้นขึ้นอยู่กับการบริหารเป็นสำคัญ ผู้บริหารจะต้องมีความรู้ ความสามารถ ทักษะและมโนปรีชาธรรมที่จะนำมาประยุกต์ใช้ให้บรรลุผลอย่างมีประสิทธิภาพ

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาภาวะผู้นำของผู้บริหาร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุพรรณบุรี เขต 3
2. เพื่อศึกษาการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุพรรณบุรี เขต 3
3. เพื่อศึกษาภาวะผู้นำของผู้บริหารที่ส่งผลต่อการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุพรรณบุรี เขต 3

สมมุติฐานการวิจัย

1. ภาวะผู้นำของผู้บริหาร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุพรรณบุรี เขต 3 อยู่ในระดับมาก
2. การประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุพรรณบุรี เขต 3 อยู่ในระดับมาก
3. ภาวะผู้นำของผู้บริหารส่งผลต่อการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุพรรณบุรี เขต 3

ขอบเขตของการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ มีขอบเขตในการวิจัยดังนี้

1. ขอบเขตด้านเนื้อหา
 - 1.1 ภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษาตามแนวคิดของ เซอร์จิโอวานนี (Sergiovanni) หรือที่เรียกว่า 10 p Model of Quality Leadership จำนวน 10 ประการ (Sergiovanni, 1982 : 331-339) คือ คือ
 - 1) ความจำเป็นพื้นฐาน (Prerequisites) 2) การมองการณ์ไกล (perspective) 3) มีหลักการ (principles) 4) หลักในการทำงาน (platform) 5) หลักการปกครอง (politics) 6) ความมุ่งประสงค์ (purposing) 7) การวางแผน (planning) 8) ความยืนหยัด (persisting) 9) การบริหารคน (peopling) และ 10) ความรักองค์กร (patriotism)
 - 1.2 การประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา ประกอบด้วยองค์ประกอบ จำนวน 7 ตัวแปร ดังนี้
 - 1) กำหนดมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา 2) จัดทำแผนพัฒนาการจัดการศึกษาของสถานศึกษา ที่สอดคล้องกับสภาพปัญหาและความต้องการจำเป็นของสถานศึกษา 3) การดำเนินการตามแผนพัฒนาการจัด

การศึกษาของสถานศึกษา 4) ประเมินผลและตรวจสอบคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษา 5) ติดตามผลการดำเนินการเพื่อพัฒนาสถานศึกษาให้มีคุณภาพตามมาตรฐานการศึกษา 6) จัดทำรายงานผลการประเมินตนเอง (SAR) ตามมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา 7) จัดให้มีการพัฒนาคุณภาพการศึกษาอย่างต่อเนื่อง

2. ขอบเขตด้านประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

2.1 ประชากร

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ สถานศึกษา ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาสุพรรณบุรี เขต 3 ประกอบด้วยสถานศึกษา จำนวน 113 โรงเรียน (สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาสุพรรณบุรี เขต 3, 2562)

2.2 กลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยในครั้งนี้ มีวิธีดำเนินการดังนี้

(1) กำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างโดยการเปิดตารางสำเร็จรูปของเกรจซีและมอร์แกน (Krejcie and Morgan) จากจำนวนสถานศึกษา 113 โรงเรียน ได้กลุ่มตัวอย่างจำนวน 86 โรงเรียน

(2) ใช้วิธีการสุ่มอย่างง่าย (simple random sampling) ด้วยวิธีการจับฉลากออกมา 86 โรงเรียน เพื่อจะเป็นกลุ่มตัวอย่าง

(3) กำหนดผู้ตอบแบบสอบถามในสถานศึกษาจาก 86 โรงเรียน ด้วยวิธีการเจาะจง (Purposive Samples) ครูโรงเรียนละ 6 คน โดยใช้วิธีการสุ่มอย่างง่าย (simple random sampling) โดยการจับฉลากในแต่ละโรงเรียนได้ผู้ตอบแบบสอบถาม รวมทั้งสิ้น 516 คน

3. ขอบเขตด้านเวลา

ระยะเวลาในการวิจัยในครั้งนี้ ในปีการศึกษา 2562 ตั้งแต่เดือน สิงหาคม พ.ศ. 2562 ถึง เดือน มีนาคม พ.ศ. 2563

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

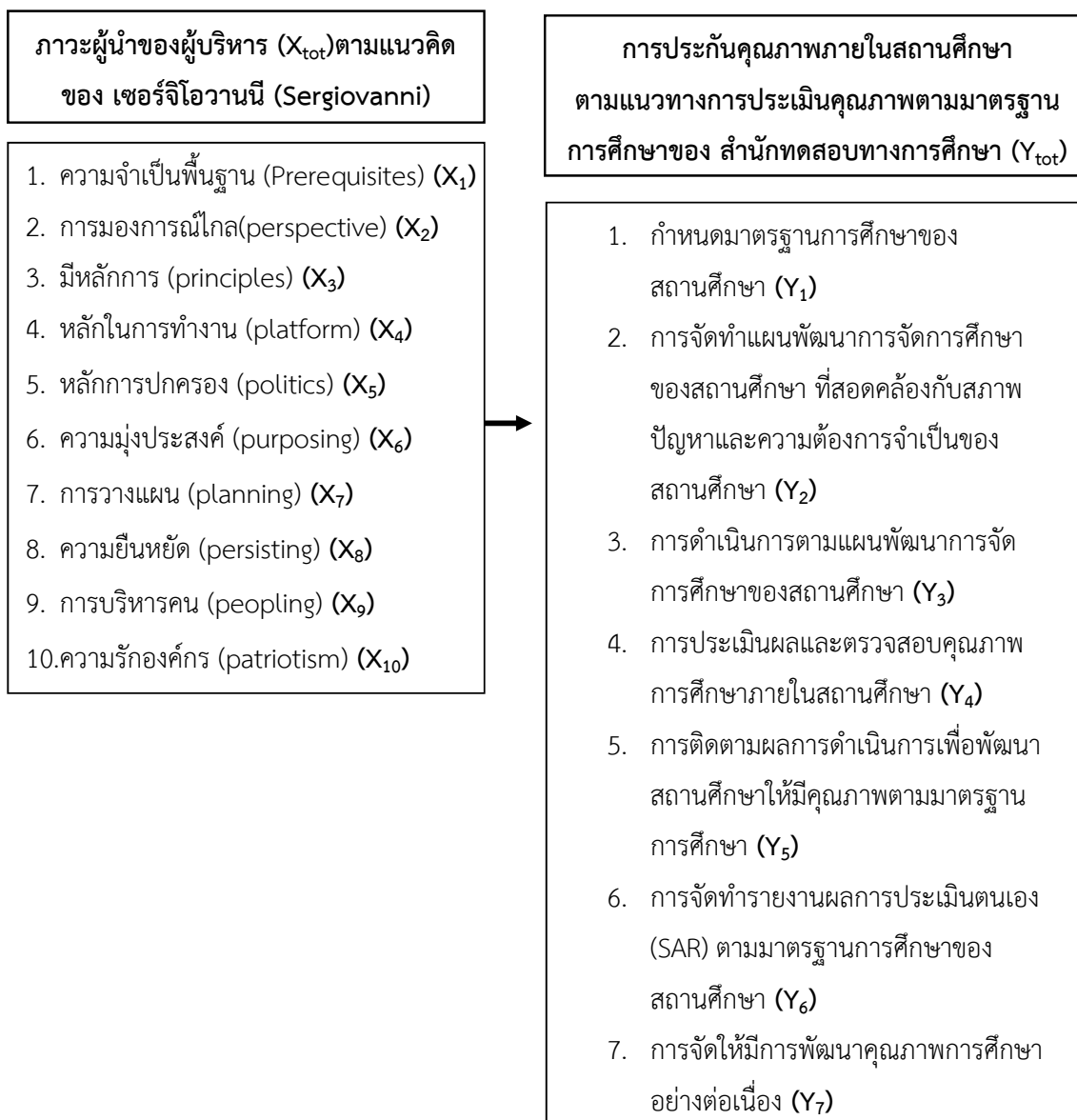
ผู้บริหารสถานศึกษาและผู้ที่เกี่ยวข้อง สามารถนำผลการวิจัยไปเป็นแนวทางในการพัฒนาและปรับปรุง การบริหาร เพื่อให้การประกันคุณภาพภายในสถานศึกษามีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น

กรอบแนวคิด

การวิจัยในครั้งนี้ ผู้วิจัยมุ่งศึกษาภาวะผู้นำของผู้บริหารที่ส่งผลต่อการประกันคุณภาพภายในสถาน ศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุพรรณบุรี เขต 3 ดังนี้

ตัวแปรต้น

ตัวแปรตาม

ที่มา: สำนักทดสอบทางการศึกษา.สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. (2561). *แนวทางการประเมินคุณภาพตามมาตรฐานการศึกษา ระดับปฐมวัย ระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน และระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานศูนย์การศึกษาพิเศษ*. โรงพิมพ์ชุมนุมสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย จำกัด.

Sergiovanni, Thomas, J. “Ten Principles of Quality Leadership”. *Educational Leadership* 39,5 (1982) : 331-339.

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยและเก็บรวบรวมข้อมูลในครั้งนี้ เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับภาวะผู้นำของผู้บริหารที่ส่งผลต่อการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุพรรณบุรี เขต 3 แบ่งออกเป็น 3 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 แบบสอบถามเกี่ยวกับสถานภาพส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถาม ในเรื่อง เพศ อายุ ระดับการศึกษา ประสบการณ์การทำงาน ลักษณะเป็นแบบสำรวจรายการ (Check List) จำนวน 4 ข้อ

ตอนที่ 2 แบบสอบถามความคิดเห็นเกี่ยวกับภาวะผู้นำของผู้บริหาร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุพรรณบุรี เขต 3 ตามแนวคิดของเซอร์จิโอวานนี (Sergiovanni) ซึ่งประกอบด้วยข้อคำถาม จำนวน 76 ข้อ

ตอนที่ 3 แบบสอบถามเกี่ยวกับการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุพรรณบุรี เขต 3 ตามระบบ หลักเกณฑ์และวิธี ตามกฎกระทรวงว่าด้วยการประกันคุณภาพการศึกษา พ.ศ. 2561 ข้อ 3 ให้สถานศึกษาแต่ละแห่งมีระบบการประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษา ซึ่งประกอบด้วยข้อคำถามจำนวน 40 ข้อ

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ในการเก็บรวบรวมข้อมูล ผู้วิจัยดำเนินการ ดังนี้

1. ผู้วิจัยขอหนังสือขออนุญาตจากคณะศึกษาศาสตร์ สถาบันเทคโนโลยีแห่งสุวรรณภูมิ เพื่อขอความอนุเคราะห์ ในการเก็บรวบรวมข้อมูลโดยส่งถึงผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุพรรณบุรี เขต 3
2. ผู้วิจัยนำส่งแบบสอบถามพร้อมทั้งหนังสืออนุญาตให้เก็บรวบรวมข้อมูลของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุพรรณบุรี เขต 3 ไปยังสถานศึกษาที่เป็นกลุ่มตัวอย่างโดยผ่านผู้บริหารสถานศึกษา พร้อมทั้งนัดหมายวันขอรับแบบสอบถามคืน โดยให้สถานศึกษาที่ตอบแบบสอบถามแล้วนำมาใส่กล่องเอกสารของผู้วิจัยที่ตั้งไว้ ณ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุพรรณบุรี เขต 3
3. ผู้วิจัยเก็บรวบรวมแบบสอบถาม และตรวจนับแบบสอบถาม พร้อมทั้งตรวจสอบความถูกต้องและความสมบูรณ์ของแบบสอบถามที่ได้รับกลับคืนมา ปรากฏว่าได้แบบสอบถามฉบับสมบูรณ์จำนวน 485 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 93.99

การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยนำแบบสอบถามฉบับที่สมบูรณ์มาตรวจสอบหาค่าตามวิธีทางสถิติ โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูปเพื่อประมวลค่าสถิติต่าง ๆ ดังนี้

1. วิเคราะห์สถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม ด้วยการคำนวณหาค่าความถี่ (Frequency) และค่าร้อยละ (Percentage)

2. วิเคราะห์ระดับภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษา และระดับการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา โดยคำนวณหาค่าเฉลี่ย (Mean) ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) และแปลความหมายระดับภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษา และระดับการประกันคุณภาพภายใน สถานศึกษา โดยใช้ เกณฑ์ การแปลความหมายของเบสท์ (Best, 1981 อ้างถึงใน บุญชม ศรีสะอาด, 2553 : 99)

3. วิเคราะห์ภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุพรรณบุรี เขต 3 โดยใช้การวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณ แบบหลายขั้นตอน (Stepwise Multiple Regression Analysis)

สรุปผลการวิจัย

การวิจัย เรื่อง ภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุพรรณบุรี เขต 3 สรุปผลการวิจัยได้ดังนี้

1. ผลการศึกษาภาวะผู้นำของผู้บริหาร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุพรรณบุรี เขต 3 ภาวะผู้นำของผู้บริหาร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุพรรณบุรี เขต 3 ในภาพรวมอยู่ในระดับ มาก และเมื่อพิจารณาแยกเป็นรายด้านพบว่าอยู่ในระดับมากทุกด้าน โดยเรียงค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย คือ มีหลักการ ความจำเป็นพื้นฐาน การมองการณ์ไกล หลักในการทำงาน ความมุ่งมั่นประสงค์ การบริหารคน ความยั่งยืน ความรักองค์กร การวางแผนและหลักการปกครอง ตามลำดับ ดังตารางที่ 1

ตารางที่ 1 ผลการวิเคราะห์ภาวะผู้นำของผู้บริหาร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุพรรณบุรี เขต 3 ตามแนวคิดของเซอร์จิโอวานนี (Sergiovanni) ในภาพรวม (X_{tot})

(n = 485)

ภาวะผู้นำของผู้บริหาร	ระดับภาวะผู้นำ			
	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล	อันดับ
1. ความจำเป็นพื้นฐาน (X_1)	4.09	0.61	มาก	2
2. การมองการณ์ไกล (X_2)	4.08	0.63	มาก	3
3. มีหลักการ (X_3)	4.18	0.74	มาก	1
4. หลักในการทำงาน (X_4)	4.05	0.68	มาก	4
5. หลักการปกครอง (X_5)	4.04	0.68	มาก	10
6. ความมุ่งประสงค์ (X_6)	4.05	0.68	มาก	4
7. การวางแผน (X_7)	4.04	0.69	มาก	9
8. ความยืดหยุ่น (X_8)	4.05	0.67	มาก	8
9. การบริหารคน (X_9)	4.05	0.68	มาก	4
10. ความรักองค์กร (X_{10})	4.05	0.68	มาก	4
เฉลี่ย (X_{tot})	4.07	0.62	มาก	

2. ผลการศึกษาการดำเนินการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุพรรณบุรี เขต 3 ในภาพรวม อยู่ในระดับ มาก และเมื่อพิจารณาแยกเป็นรายด้านพบว่าอยู่ในระดับ มากที่สุด และมาก โดยเรียงค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย คือ ด้านมีติดตามผลการดำเนินการเพื่อพัฒนาสถานศึกษาให้มีคุณภาพตามมาตรฐานการศึกษา มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมากที่สุด รองลงมามีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมากทุกข้อคือ ด้านประเมินผลและตรวจสอบคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษา ด้านจัดทำรายงานผลการประเมินตนเอง (SAR) ตามมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษาจัดให้มีการพัฒนาคุณภาพการศึกษาอย่างต่อเนื่อง ด้านการดำเนินการตามแผนพัฒนาการจัดการศึกษาของสถานศึกษา ด้านจัดทำแผนพัฒนาการจัดการศึกษาของสถานศึกษา ที่สอดคล้องกับสภาพปัญหาและความต้องการจำเป็นของสถานศึกษา และด้านกำหนดมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา ดังตารางที่ 2

ตารางที่ 2 ภาวะผู้นำของผู้บริหารที่ส่งผลต่อการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุพรรณบุรี เขต 3 ในภาพรวม (Y_{tot})

แหล่งความแปรปรวน	Sum of Squares	df	Mean Square	F	Sig
Regression	8.306	8	1.038	5.469***	.000 ^b
Residual	90.367	476	0.190		
Total	98.674	484			

*** มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .001

สัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์พหุคูณ (Multiple R)	= 0.830 ^a
ประสิทธิภาพการทำนาย (R^2)	= 0.784
ประสิทธิภาพการทำนายที่ปรับแล้ว (Adjusted R^2)	= 0.769
ความคลาดเคลื่อนมาตรฐาน (Standard Error)	= 0.23571

3. ภาวะผู้นำของผู้บริหารมีความสัมพันธ์กันในเชิงบวกกับการดำเนินการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ภาวะผู้นำของผู้บริหารด้านหลักในการทำงาน ด้านการมองการณ์ไกล และด้านความยั่งยืนหยัดร่วมกันส่งผลต่อการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาในภาพรวมอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ โดยมีประสิทธิภาพในการทำนาย ร้อยละ 83.00

$$\hat{Y}_{tot} = 4.690 + .886 (X_4) + .966 (X_2) + 1.783 (X_8)$$

อภิปรายผล

จากผลการวิจัยเรื่อง ภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุพรรณบุรี เขต 3 ผู้วิจัยได้นำมาอภิปรายผล โดยมีการนำเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องมาอ้างอิงสนับสนุนได้ตามวัตถุประสงค์ดังนี้

1. ผลการศึกษาภาวะผู้นำของผู้บริหาร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุพรรณบุรี เขต 3 ภาวะผู้นำของผู้บริหาร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุพรรณบุรี เขต 3 ตามแนวคิดของเซอร์จิโอวานนี (Sergiovanni) ในภาพรวมอยู่ในระดับ มาก และเมื่อพิจารณาแยกเป็นรายด้านพบว่าอยู่ในระดับ มาก ทุกด้าน โดยเรียงค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย คือ มีหลักการ รองลงมาคือ ความจำเป็นพื้นฐาน การมองการณ์ไกล หลักในการทำงาน ความมุ่งประสงค์ การบริหารคน ความยั่งยืนหยัด ความรักองค์กร การวางแผน และหลักการปกครอง เป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ ทั้งนี้อาจเป็นเพราะ ในการบริหารงานนั้น ผู้นำใช้หลักการที่มีแนวทางจากทฤษฎี แนวคิดที่เชื่อถือได้มาช่วยในการทำงาน และการตัดสินใจในการทำงาน มีการวางแผนมาตรฐานในการทำงานภายในองค์กรอย่างชัดเจน และผู้บริหารมีความเชื่อมั่นว่านโยบาย/หลักการ/เกณฑ์และ

มาตรฐานนั้น สามารถทำให้สำเร็จได้ ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ อุดม อรุณราช (2549 : 127) ได้ทำการวิจัยเรื่อง ภาวะผู้นำของผู้บริหารที่ส่งผลต่อการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาขั้นพื้นฐานสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา สมุทรสงคราม พบว่า ภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐานสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสมุทรสงคราม อยู่ในระดับมาก สอดคล้องกับสมหวัง อาลัยญาติ (2551: 61) ทำการวิจัยเรื่อง การศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษากับผลการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาพระนครศรีอยุธยา เขต 1 และเขต 2 ผลการวิจัยพบว่า ผู้บริหารสถานศึกษามีภาวะผู้นำโดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก สอดคล้องกับจรรยา เกหา (2554: 80 - 81) ได้ทำการวิจัยเรื่อง คุณลักษณะของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาด้านผู้เรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี เขต 1 ผลการวิจัย พบว่า คุณลักษณะของผู้บริหารสถานศึกษา ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก และสอดคล้องกับเกศรา สิทธิแก้ว (2558 : 97-98) ได้ทำการวิจัย ภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ในศตวรรษที่ 21 ของผู้บริหารที่ส่งผลต่อการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี ผลการวิจัย พบว่า ระดับภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ในศตวรรษที่ 21 ของผู้บริหารอยู่ในระดับมาก

2. ผลการศึกษาการดำเนินการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุพรรณบุรี เขต 3 ในภาพรวม อยู่ในระดับ มาก และเมื่อพิจารณาแยกเป็นรายด้านพบว่าอยู่ในระดับ มากที่สุด และมาก โดยเรียงค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย คือ ด้านติดตามผลการดำเนินการเพื่อพัฒนาสถานศึกษาให้มีคุณภาพตามมาตรฐานการศึกษา มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมากที่สุด รองลงมามีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมากทุกข้อคือ ด้านประเมินผลและตรวจสอบคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษา ด้านจัดทำรายงานผลการประเมินตนเอง (SAR) ตามมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา จัดให้มีการพัฒนาคุณภาพการศึกษาอย่างต่อเนื่อง ด้านการดำเนินการตามแผนพัฒนาการจัดการศึกษาของสถานศึกษา ด้านจัดทำแผนพัฒนาการจัดการศึกษาของสถานศึกษา ที่สอดคล้องกับสภาพปัญหาและความต้องการจำเป็นของสถานศึกษา และด้านกำหนดมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด เป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ ทั้งนี้อาจเป็นเพราะผู้บริหารมีการจัดทำแผนตามเกณฑ์มาตรฐานการศึกษา สร้างความตระหนักให้แก่บุคลากรทุกคนเห็นความสำคัญและความจำเป็นของการประเมินตนเองและประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา อีกทั้งยังมีการแต่งตั้งคณะทำงานเพื่อวางแผนกำหนดกรอบ เกณฑ์และแนวปฏิบัติในการตรวจสอบ และทบทวนคุณภาพการศึกษา มีการจัดทำรายงานโครงการ รายงานประจำปี และรายงานประเมินตนเองอย่างต่อเนื่องทุกปี จึงทำให้ผลการดำเนินการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา ในภาพรวม อยู่ในระดับ มาก สอดคล้องกับ อุดม อรุณราช (2549 : บทคัดย่อ) ได้ทำการวิจัยเรื่อง ภาวะผู้นำของผู้บริหารที่ส่งผลต่อการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสมุทรสงคราม พบว่า การดำเนินงานการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาขั้นพื้นฐานสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสมุทรสงคราม อยู่ในระดับมาก สอดคล้องกับงานวิจัยของสมหวัง อาลัยญาติ (2551: 61) ทำการวิจัยเรื่อง การศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษากับผลการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา

พระนครศรีอยุธยา เขต 1 และเขต 2 ผลการวิจัยพบว่าผลการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาในภาพรวมมีคุณภาพอยู่ในระดับมาก สอดคล้องกับงานวิจัยของสุพรรณ ประศรี (2555 : 102 - 103) ทำการวิจัยเรื่อง การศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ของผู้บริหารสถานศึกษากับการดำเนินการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาพระนครศรีอยุธยา เขต 2 ผลการวิจัยพบว่า ผลการศึกษากการดำเนินการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาพบว่า สถานศึกษามีการดำเนินการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก สอดคล้องกับฐะปะนีย์ สระทองพรหม (2556: 127-128) ได้ทำการวิจัย ทักษะการบริหารของผู้บริหารที่ส่งผลต่อการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครปฐม เขต 1 ผลการวิจัยพบว่า การประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครปฐม เขต 1 ทั้งในภาพรวม และรายด้านอยู่ในระดับมาก

3. ภาวะผู้นำของผู้บริหารที่ส่งผลต่อการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา สุพรรณบุรี เขต 3 ได้แก่ ด้านหลักในการทำงาน ด้านการมองการณ์ไกล และด้านความยืนหยัดร่วมกัน โดยมีประสิทธิภาพในการทำงาน ร้อยละ 78.40 เป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้

การที่ภาวะผู้นำของผู้บริหาร ด้านหลักในการทำงาน ส่งผลต่อการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา สุพรรณบุรี เขต 3 แสดงว่าผู้บริหารมีภาวะผู้นำที่สามารถชี้แนะให้บุคลากรทำงานทุกด้านอย่างเต็มใจ มีการวางแผนมาตรฐานในการทำงานภายในองค์กรอย่างชัดเจน ปฏิบัติงานตามสายงานการบังคับบัญชา ใช้หลักการที่มีแนวทางจากทฤษฎี แนวคิดที่เชื่อถือได้มาช่วยในการทำงาน และการตัดสินใจในการทำงาน ยึดมั่นในหลักการ/นโยบาย/เกณฑ์และมาตรฐานการปฏิบัติงานการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาที่ตกลงกันไว้ มีความมุ่งมั่นในการพัฒนาคนให้รู้เท่าทันการเปลี่ยนแปลง มีการประเมินผลงานตามเกณฑ์/มาตรฐานที่กำหนด อีกทั้งผู้บริหารยังมีความเชื่อมั่นว่านโยบาย/หลักการ/เกณฑ์และมาตรฐานนั้น สามารถทำให้สำเร็จได้ จึงทำให้ผลการปฏิบัติงานได้ประสบความสำเร็จอย่างมีคุณภาพ ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของเซอร์จิโอวานนี (Sergiovanni, 1982, อ้างถึงใน อัญชลี สุขวิบูลย์, 2559 : 44) ที่ว่าหลักในการทำงานได้แก่ การที่จะนำเอาหลักการไปใช้ในการปฏิบัติงาน และวางแผนหรือมาตรฐานในการทำงานหลังจากที่ได้ทำการตัดสินใจแล้ว หลักการทำงานจะมีส่วนช่วยการตัดสินใจได้อย่างดี หลักการทำงานในด้านการศึกษาหรือด้านธุรกิจอื่น ๆ ย่อมมีผลต่อผู้นำที่มีคุณภาพเช่นเดียวกัน

ภาวะผู้นำของผู้บริหาร ด้านการมองการณ์ไกล ส่งผลต่อการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา สุพรรณบุรี เขต 3 แสดงว่าผู้บริหารมีความเชื่อมั่นในตนเองและบุคลากรว่าจะสามารถนำพาองค์กรบรรลุสู่เป้าหมายที่กำหนดไว้ได้อย่างแน่นอน สามารถมองภาพอนาคตของโรงเรียนได้อย่างถูกต้อง แปลงวิสัยทัศน์ สู่พันธกิจและเป้าหมายของสถานศึกษาได้เหมาะสม บรรลุผลได้จริง ยอมรับในความคิดเห็นแตกต่าง และนำความคิดเห็นต่างนั้นมาปรับใช้ในการบริหารโรงเรียนได้อย่างเหมาะสม มีคุณค่า และเป็นที่ยอมรับได้ อีกทั้งยังมีการจัดทำแผนกลยุทธ์ โดยที่ครูและบุคลากรทุกฝ่ายมีส่วนร่วม มีการจัดทำแผนปฏิบัติการที่สอดคล้องกับแผนกลยุทธ์ ที่สามารถบรรลุเป้าหมายขององค์กรได้ สารมมองปัญหาและอุปสรรคได้อย่างแจ่มแจ้ง นอกจากนี้ผู้บริหารยังมีความตั้งใจในการแก้ปัญหาอย่างมีประสิทธิภาพ สามารถรับรู้

และเข้าใจในงาน บทบาทหน้าที่ในงานได้อย่างกว้างขวาง การคาดคะเนในเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นได้อย่างถูกต้องจึงทำให้มีศักยภาพในการบริหารโรงเรียนในระดับสูง สอดคล้องกับอัญชลี สุขวิบูลย์ (2559: 110) ได้ทำการวิจัยภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อคุณภาพชีวิตในการปฏิบัติงานของครูในโรงเรียนมัธยมศึกษาในจังหวัดเพชรบุรี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 10 ผลการวิจัยพบว่า ภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อคุณภาพชีวิตในการปฏิบัติงานของครูในโรงเรียนมัธยมศึกษาในจังหวัดเพชรบุรี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 10 คือ ด้านความจำเป็นพื้นฐาน ด้านความรักองค์กร ด้านการบริหารคน ด้านหลักการปกครอง ด้านความยืดหยุ่น ด้านมีหลักการ ด้านการมองการณ์ไกล

ภาวะผู้นำของผู้บริหาร ด้านความยืดหยุ่นร่วมกันส่งผลต่อการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุพรรณบุรี เขต 3 แสดงว่าผู้บริหารมีการแสวงหาช่องทางในการดำเนินงานที่สามารถบรรลุวัตถุประสงค์ได้มีแนวปฏิบัติที่มีความยืดหยุ่น มีหลักการที่เลือกปฏิบัติมีความมั่นใจและมั่นคงต่อการตัดสินใจของตนเองในการดำเนินการเพื่อองค์กรสามารถแก้ปัญหาให้ประสบผลสำเร็จ มีความอดทนอดกลั้นที่จะฝ่าฟันอุปสรรคเพื่อไปสู่ความสำเร็จได้เมื่อเกิดปัญหาในการทำงาน และยืดหยุ่นในหลักการ ที่มีประโยชน์สูงสุดต่อองค์กร สอดคล้องกับแนวคิดของเซอร์จิอวานนี (Sergiovanni, 1982, อ้างถึงใน อัญชลี สุขวิบูลย์, 2559 : 50) มีแนวความคิดว่าผู้นำที่ดีควรจะมี ความยืดหยุ่นหลักการที่สำคัญที่ได้กำหนดไว้เป็นเป้าประสงค์และผลผลิต ทั้งมีความหมายว่าผู้นำจะต้องเข้าใจถึงคุณค่าที่พึงจะได้รับด้วย ความยืดหยุ่นของผู้นำจำเป็นจะต้องสื่อความหมายให้ถูกต้อง และเข้าใจตรงกัน เพื่อไม่ให้เกิดปัญหาการทำงาน และควรยืดหยุ่นในหลักการอันก่อให้เกิดประโยชน์สูงสุดแก่หน่วยงานนั้น ๆ สอดคล้องกับอัญชลี สุขวิบูลย์ (2559: 110) ได้ทำการวิจัย ภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อคุณภาพชีวิตในการปฏิบัติงานของครูในโรงเรียนมัธยมศึกษาในจังหวัดเพชรบุรี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 10 ผลการวิจัยพบว่า ภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อคุณภาพชีวิตในการปฏิบัติงานของครูในโรงเรียนมัธยมศึกษาในจังหวัดเพชรบุรี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 10 คือ ด้านความจำเป็นพื้นฐาน ด้านความรักองค์กร ด้านการบริหารคน ด้านหลักการปกครอง ด้านความยืดหยุ่น ด้านมีหลักการ ด้านการมองการณ์ไกล

ข้อเสนอแนะ

การนำเสนอข้อเสนอแนะนี้ ผู้วิจัยนำเสนอโดยแบ่งเป็น 2 ส่วน คือ ข้อเสนอแนะเพื่อนำไปใช้ และข้อเสนอแนะเพื่อการวิจัยครั้งต่อไป

1. ข้อเสนอแนะทั่วไป

จากผลการวิจัยพบว่าภาวะผู้นำของผู้บริหารที่ส่งผลต่อการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุพรรณบุรี เขต 3 ได้แก่ ด้านหลักในการทำงาน ด้านการมองการณ์ไกล และด้านความยืดหยุ่นร่วมกัน ดังนั้นผู้บริหารสามารถนำไปปรับใช้กับบริบทของโรงเรียนได้เพื่อให้ระบบการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษามีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น

2. ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

ควรศึกษาพฤติกรรมการบริหารงานการประกันคุณภาพภายในของผู้บริหารที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพงานวิชาการของสถานศึกษา

เอกสารอ้างอิง

- เกศรา สิทธิแก้ว. (2558). *ภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ในศตวรรษที่ 21 ของผู้บริหารที่ส่งผลต่อการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา* สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี (วิทยานิพนธ์ปริญญาโท สาขาวิชาการบริหารการศึกษา). ปทุมธานี: มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี.
- จรรยา เคาหา. (2554). *คุณลักษณะของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาด้านผู้เรียน* สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาประจวบคีรีขันธ์ เขต 1 (วิทยานิพนธ์ปริญญาโท สาขาวิชาการบริหารการศึกษา). เพชรบุรี: มหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบุรี.
- ฐะปะนีย์ สระทองพรหม. (2556). *ทักษะการบริหารของผู้บริหารที่ส่งผลต่อการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา* สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครปฐม เขต 1 (วิทยานิพนธ์ปริญญาโท สาขาวิชาการบริหารการศึกษา). กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยศิลปากร.
- ธวัชชัย สาครสิทธิศักดิ์. (2555). *ภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อการดำเนินงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนในสถานศึกษา* สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา เพชรบุรี เขต 2 (วิทยานิพนธ์ปริญญาโท สาขาวิชาการบริหารการศึกษา). เพชรบุรี: มหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบุรี.
- วิโรจน์ สารรัตน์. (2556). *ปัจจัยทางการบริหารกับการเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้*. กรุงเทพมหานคร: ทิพย์วิสุทธิ.
- ศุจิภา จักคาม. (2555). *ปัจจัยการบริหารที่พยากรณ์การประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา* สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา เพชรบูรณ์เขต 3 (วิทยานิพนธ์ปริญญาโท สาขาวิชาการบริหารการศึกษา). ปทุมธานี: มหาวิทยาลัยรังสิต.
- สุพรรณ ประศรี. (2555). *การศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ของผู้บริหาร สถานศึกษากับการดำเนินการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา* สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา พระนครศรีอยุธยา เขต 2 (วิทยานิพนธ์ปริญญาโท สาขาวิชาการบริหารการศึกษา). พระนครศรีอยุธยา: มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนครศรีอยุธยา.
- สมหวัง อาลัยญาติ. (2551). *การศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษากับผลการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา* สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา พระนครศรีอยุธยา เขต 1 และเขต 2 (วิทยานิพนธ์ปริญญาโท สาขาวิชาการบริหารการศึกษา). พระนครศรีอยุธยา: มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนครศรีอยุธยา.

- สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุพรรณบุรี เขต 3. (2562). แผนปฏิบัติการ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2563. สืบค้นเมื่อ 19 กุมภาพันธ์ 2563, จาก <http://www.spb3.go.th/spb3/>.
- สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. (2553). แนวทางการพัฒนาระบบประกันคุณภาพภายใน สถานศึกษา. กรุงเทพฯ: สำนักงานฯ.
- สำนักทดสอบทางการศึกษา. สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. (2561). แนวทางการประเมินคุณภาพตามมาตรฐานการศึกษา ระดับปฐมวัย ระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน และระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานศูนย์การศึกษาพิเศษ. โรงพิมพ์ชุมนุมสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย จำกัด.
- อัญชลี สุขวิบูลย์. (2559). ภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อคุณภาพชีวิตในการปฏิบัติงานของครู ในโรงเรียนมัธยมศึกษาในจังหวัดเพชรบุรี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 10 (วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารการศึกษา สาขาวิชาการบริหารการศึกษา). เพชรบุรี: มหาวิทยาลัยราชภัฏ เพชรบุรี.
- อุดม อรุณราช. (2549). ภาวะผู้นำของผู้บริหารที่ส่งผลต่อการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา (วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารการศึกษา สาขาวิชาการบริหารการศึกษา). กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยศิลปากร.